

Organizasyonunda

Katılımlarıyla

Çok Tedarikçili Türkiye Doğal Gaz Piyasası

II. İstişare Toplantısı

Bolu, 6 -7 Eylül 2013

Gündem

6 Eylül 2013

09:00 – 09:15 **Açılış Konuşmaları**

09:15 – 12:00 **I. Oturum**

Çok Tedarikçili Doğal Gaz Piyasası I. İstişare Toplantısı Sonrası Durum Analizi

12:00 – 14:30 **Öğle Yemeği**

14:30 – 17:30 **II. Oturum**

Accenture «Developing a Turkish Natural Gas Hub/Exchange» Raporu Sunumu

18:30 - 19:45 **Gala Yemeği**

7 Eylül 2013

09:30 – 12:30 **III. Oturum**

Dengeleme Gazı Piyasası Sunumu, EPDK Doğal Gaz Piyasası Dairesi

12:30 - 14:00 **Öğle Yemeği ve Otelden Ayrılma**

Konu Başlıkları & İlerleme Durumları – 1

Konu	Temel Sorun	Çözüm beklentisi	İlerleme Durumu	Mevcut Beklenti
Botaş'ın ayrıştırılması	Yerel ve AB mevzuatı, ayrıca genel piyasa yapısı gereği ayrıştırma olması kaçınılmazdır	Yeni yasa değişikliği beklenmeksizin ayrıştırmaya ilişkin yol haritası hazırlanması Kanun çalışmaları sürecinde DİViD ve Petform üyelerinin çalışma gruplarına katılımının temin edilmesi	Herhangi bir gelişme kaydedilmemiştir.	Yeni yasa değişikliği süreci beklenmeksizin, Botaş'ın ayrıştırılması için gerekli adımlar ivedilikle atılmalıdır.
Tekel yapı ve BOTAŞ pazar payının düşürülmesi	BOTAŞ'ın pazar payı ve tekel konumunun piyasa için olumsuz etkilerinin olması	Kontrat ve Miktar devri sürecinin işletilmesi	Herhangi bir gelişme kaydedilmemiştir.	Yeni yasa değişikliği süreci beklenmeksizin, kontrak ve miktar devri için gerekli adımlar ivedilikle atılmalıdır.
Depolama taahhüdü	Teknik ve ekonomik olarak depolamanın mümkün olmaması	Son kullanıcıya yansıtılabilecek standart depolama bedeli ve yeterli depolama yatırımı oluşuncaya kadar 5 yıllık sürede ve %10'luk miktarda revizyon olması	Yeni yasa değişikliği beklenmektedir.	Yasa değişikliği sürecinde Bakanlık ve EPDK'dan destek beklenmektedir.

Konu Başlıkları & İlerleme Durumları – 2

Konu	Temel Sorun	Çözüm beklentisi	İlerleme Durumu	Mevcut Beklenti
Son kaynak tedarikçisi	Dağıtım şirketlerinin gaz tedarikçisi eksikliği	Botaş'ın tekel konumu devam ettiğinden ilk aşamada BOTAŞ'ın son kaynak tedarikçisi olarak atanması ve son kaynak tarifesi belirlenmesi İlerleyen dönemlerde, son kaynak tedarikçilerinin EPDK tarafından belirlenen yöntemle belirlenmesi.	Petform& DiViD tarafından EPDK'ya konuyla ilgili detaylı talepler sunulmuştur.	Yasa değişikliği sürecinde Bakanlık ve EPDK'dan destek beklenmektedir. ŞİD değişiklikleri ile doğabilecek sıkıntılara yönelik tedbir alınması.
Damga vergisi	Diğer tüm unsurlardan bağımsız olarak tek başına likiditenin gelişmesi önündeki en büyük engellerden biri durumundadır	Doğal gaz piyasasındaki sözleşmelerin damga vergisinden muaf tutulması	Herhangi bir ilerleme kaydedilmemiştir.	Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve TBMM nezdinde destekleyici çalışmalar
Maliyet bazlı fiyatlandırma	BOTAŞ tarifelerinin bazı dönemlerde çapraz sübvansiyon nedeni ile piyasa için yıkıcı duruma gelebilmesi	YPK Kararı'nın yeniden uygulamaya geçirilmesi ve gerçek maliyetlerin kullanıcılara yansıtılması	Herhangi bir gelişme olmamıştır.	Yasa değişikliği beklenmeksizin, Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizmasının yeniden uygulanmaya başlaması.

Konu Başlıkları & İlerleme Durumları – 3

Konu	Temel Sorun	Çözüm beklentisi	İlerleme Durumu	Mevcut Beklenti
Depolama tarifesi	İlave iletim bedelinin tesisi ekonomik olmaktan çıkarması	İlave iletim bedelinin kaldırılması	Konu EPDK Kurul Kararı ile çözüme kavuşturulmuştur.	
UDN/TN ticareti uygulamaları	BOTAŞ iletim tarafından alım satım programlarının netleştirilerek sisteme girilmesi	Taşıtanların transfer ve ulusal dengeleme noktalarında programlarına ŞİD’de detaylandırılan uygulamaların dışına çıkılarak müdahale edilmemesi	Sorun EPDK Kurul Kararı ile çözüme kavuşturulmuştur.	
Boru hattı ile ulaşılmasının ekonomik olmadığı bölgeler	Bu tarz bölgelerde doğal gaz faaliyetinin nasıl yapılacağına ilişkin mevzuatın bulunmaması	Rekabetçi ve son kullanıcıya maliyetlerin yansıtılabildiği LNG/CNG piyasalarının oluşturulması	Bölgelerdeki yatırımları BOTAŞ’ın yapacağına ilişkin Bakanlar Kurulu karar alınmıştır.	
Pozitif dengesizlikte «k» faktörü belirlenmesi	k sonsuza yakın bir değer alınarak, taşıtanın ticari hayatını bitirecek derecede ciddi mali yükümlülük altına sokulmaktadır	Tarifiedeki k veya ŞİD’deki F faktörünün ceza bedelinin sınırlandırılması	EPDK Kurul Kararı ile «k» faktörü sınırlandırılmıştır.	Dengeleme Gazı Piyasası başladığı zaman «k» faktörü uygulamasının kaldırılması beklenilmektedir.

Konu Başlıkları & İlerleme Durumları – 4

Konu	Temel Sorun	Çözüm beklentisi	İlerleme Durumu	Mevcut Beklenti
Serbest tüketici kararları	Müşterilerin teknik ve hukuki sorunlar nedeniyle tedarikçi değiştiremeyecek olması ve piyasadaki beklenen serbestliğin elde edilememesi	Profil uygulaması, standart taşıma hizmet ve müşteri teslim sözleşmelerinin hazırlanması ve diğer önerileri detaylandırarak usul ve esasların yayımlanması	Standart TAHİS & TEHİS taslakları hazırlanmış ve görüşe açılmış ve görüşler toplanmıştır. Profil uygulaması ve 4168-4169 Kararlarının etkileri ile ilgili EPDK'ya Petform & DİVİD tarafından çalışma sunulmuştur.	1- TAHİS & TEHİS taslaklarının tamamlanıp 15 Eylül'e kadar yayımlanması 2- Profil uygulamasının gündeme alınması 3 – ST kararlarındaki diğer uygulamalar ile ilgili Petform & DİVİD görüşleri doğrultusunda kararların yeniden değerlendirilmesi
Dengeleme gazı piyasası	Sadece Botaş'tan temin edilmesi ve şeffaf bir dengeleme gazı temin mekanizması olmaması	Enerji borsası yolunda çok önemli bir adım olan dengeleme gazının yüksek likidite oluşacak şekilde sadece BOTAŞ'tan değil tüm taşıtanlardan temin edilmesini sağlayacak usul ve esasların oluşturulması	Dengeleme Gazı ile ilgili taslak çalışmalar hazırlanmıştır. EPDK, Petform & DİVİD katılımlarıyla düzenli olarak konu ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır.	1 – EBT ve dağıtım şirketleri sevkiyat kontrolü merkezlerinin tamamlanması 2- Botaş'ın bütünleşik yapısının etkilerini azaltacak önlemler alınması
Basınç bedeli	Maliyetten uzak bir bedelin uygulanması	İlgili Kurul Kararı'nın gerçek maliyeti yansıtacak şekilde revize edilmesi	EPDK ile toplantılar yapılmış ve taslak bir hesaplama hazırlanmıştır. EPDK tarafında BOTAŞ görüşü beklenmektedir.	İlgili Kurul Kararı'nın revize edilerek konunun olabilecek en kısa zamanda çözüme kavuşturulması

Konu Başlıkları & İlerleme Durumları – 5

Konu	Temel Sorun	Çözüm beklentisi	İlerleme Durumu	Mevcut Beklenti
Emanet gaz	Taşıyıcı, taşıtanların ay sonunda sistemde bırakmış olduğu gazı almak istememekte ve emanet gaz konseptini önermektedir.	Uygulamanın dengeleme gazı ve dolayısıyla borsa yolunda önemli engel teşkil edecek olması nedeniyle benimsenmemesi	Dengeleme Gazı ile ilgili taslak çalışmalar hazırlanmıştır. EPDK, Petform & DiViD katılımlarıyla düzenli olarak konu ile ilgili çalışmalar yapılmaktadır.	Dengeleme Gazı Piyasası'nın işlevsel olması ile birlikte uygulama kendiliğinden ortadan kalkacaktır.
İletim sistemi yatırımları ve tarifeler	İletim sistemindeki teknik ve ekonomik öngörülerin bulunmaması	Botaş'ın 5 yıllık yatırım planının yayımlanması ve yeni tarifelerin taşıtanların katılımı ile şeffaf bir metodoloji ile oluşturulması	İletim Tarife Metodolojisi görüşe açılmış ve görüşler toplanmıştır.	Sürece Taşıtanların mümkün olduğunca dahil edilmesi
Ölçüm altyapısı ve EBT	Gelişen piyasaya uygun piyasadaki önümüzdeki dönem beklentilerini karşılayan bir EBT kurulması	İhale neticesinin ve alınacak hizmet kalitesinin yakın takibi, taşıtanlardan gerekli desteklerin alınması	EBT henüz tamamlanmamıştır.	EBT ve Dağıtım Şirketlerinin sevkiyat kontrol merkezleri yatırımlarının mevzuatın öngördüğü şekilde tamamlanması ve son durumu hakkında BOTAŞ ve EPDK tarafından bilgilendirme yapılması

Konu Başlıkları & İlerleme Durumları – 6

Konu	Temel Sorun	Çözüm beklentisi	İlerleme Durumu	Mevcut Beklenti
Elektrik piyasası ile faz farkı	Taşıtanların gün tanımı ve talimatlar nedeni ile elektrik santrallerine satışlarının kısıtlanması	Elektrik santralleri için daha uygun tolerans tanımlaması yapılması ve gün tanımının eşitlenmesi	Petform & DİVİD tarafından EPDK'ya sunum yapılmıştır.	ŞİD değişiklik çalıştayında santrallere satıştaki yıkıcı riskleri azaltacak tedbirlerin değerlendirilmesi
Fiyat farklılaştırılması	BOTAŞ fiyatlarının tüketicilerin profillerinden, dengeleme yükü ve kapasite maliyetlerinden bağımsız olarak belirlenmesi	BOTAŞ her şey dahil fiyatlandırma politikasından vazgeçmeli, müşterilerin çekiş miktarı ve profiline göre <u>gerçek</u> maliyet kalemlerini her ay faturada şeffaf olarak göstererek uygulamalıdır.	Petform & DİVİD tarafından EPDK'ya görüş sunulmuştur.	Kapasite, iletim ve sevkiyat kontrol, depolama bedellerinin standartlaştırılması ve kullanıcıların sisteme getirdikleri yük oranında bu bedellere katlanmaları
Depolama ve LNG terminali yatırımları	Mevcut yapının bu yatırımları teşvik etmemesi ve arz güvenliği tehlikesi	Depolama ve LNG yatırımlarının teşvik edilmesi	Uzun dönemli depolama tarifesi taslağı yayımlandı ve görüş toplandı.	Taslağın mevcut durumu hakkında bilgi verilmesi. Tarifelerin yatırımları teşvik edici nitelikte oluşturulması

Konu Başlıkları & İlerleme Durumları – 7

Konu	Temel Sorun	Çözüm beklentisi	İlerleme Durumu	Mevcut Beklenti
Depolama – Gün içi revize program	KUE ve ŞİD uyumsuzluğu nedeni ile gün içi revizyon yapılamaması	ŞİD’de ilgili maddelerde yapılacak değişikliklerle Depolama Tesisi kullanımından dolayı gün içerisinde ve hafta sonu revize program vermek mümkün kılınmalıdır	Petform & DİViD tarafından EPDK’ya sunum yapılmıştır.	Botaş İletim’in gün içi revizyonları destekler nitelikte olması
ŞİD – Kapasite rezervasyonları	Depolama tesisinde bir aydan daha kısa süreler için kapasite rezervasyonu yapılamaması	ŞİD kapsamında bir aydan daha kısa süreler için (bir ya da birkaç günlük) kapasite rezervasyonu yapabilmenin önünü açacak düzenlemeler yapılması	Petform & DİViD tarafından EPDK’ya sunum yapılmıştır	Kapasite Ticareti ile ilgili önerilen ŞİD değişikliklerinin hayata geçirilmesi.

Standart TAHİS & TEHİS

Ön Şartlar

Sorunlar

- Hali hazırda Taşıtan'ların başka mevzuatlarda olan yükümlülüklerini sözleşmeye ön şart olarak eklemek sözleşme imza sürecini uzatacaktır.
- Bazı durumlarda Taslak'ta yer alan ön şartların sağlanması gaz yılı sonrasında bile olabilmektedir.

Çözüm Önerileri

- Mevzuatta halihazırda belirtilen yükümlülüklerin sözleşmenin ön şartı olarak belirtilmemesi gerekmektedir.

Sözleşmenin Standart Olması

Sorunlar

- Taslaklara göre Taraflar her yıl sözleşme şartlarını tekrar müzakere edeceklerdir.
- Tarafların her yıl tekrardan sözleşme şartları üzerinde müzakere etmesi standart sözleşme kavramı ile bağdaşmamaktadır. Ayrıca, Tarafların mutabakata varamaması durumunda ne olacağı ise hükümsüz bırakılmıştır.

Çözüm Önerileri

- Standart Sözleşme kavramı gereği, Tedarikçi ile Son Kullanıcı'nın anlaştığı noktada sözleşme üzerinde tekrardan mutabakat aranmamalıdır.
- Sözleşme'deki parametreler EPDK tarafından belirlenmeli ve boşluk bırakılmamalıdır.
- Elektrik piyasasında olduğu gibi sözleşmeler süresiz olarak imzalanıp, ekleri yıllık olarak değişecek şekilde düzenlenebilir.

Yan Hizmetler

Sorunlar

- Yan Hizmetlerin kapsamı yanlış anlaşılmalara imkan tanıyabilecek şekilde tariflenmiştir.
- BOTAŞ'ın STS ve Teslim Sözleşmesine yazdığı gerçeğe uymayan minimum teslim basınçları nedeniyle özellikle bazı elektrik santralleri ve dolayısıyla bunların Tedarikçileri sıkıntıya girebileceklerdir.
- Böyle bir ihtiyaç varsa bunun bağlantı sözleşmesi kapsamında Dağıtım Şirketi ile Son Kullanıcı arasında çözülmesi en uygun yöntem olacaktır.
- Taşıma Hizmeti Sözleşmesi, standart taşıma hizmetlerini içermelidir.

Çözüm Önerileri

- Belirsizlikler içeren ve mevzuatta henüz yer bulmamış bu konunun doğru şekilde tariflendirilmeden TAHİS ve TEHİS taslakları aracılığı ile çözümü doğru değildir.
- Yan Hizmetler tarifesi, hangi hizmetlerin yan hizmet kapsamında olduğu, hizmetlerin detayları ve bu bedelin son kullanıcıya nasıl yansıtılacağı belirtilinceye kadar Yan Hizmet uygulamasının mevcut durumda olduğu gibi devam etmesi.

Tarifesi ve uyguluma esaslar net olarak belli olmadan Yan Hizmetler uygulaması mevcut haliyle devam etmelidir.

Gaz Kesintisi

Sorunlar

- Dağıtım şirketlerine her halukarda 3 gün öncesinden haber vermek koşuluyla kesinti hakkı verilmiştir.
- Dağıtım şirketleri kesme – açma için tarife harici bir bedeli Taşıtanlardan alabileceklerdir.
- Taslağa göre borcunu ödediğini ispat eden son kullanıcının gazı dağıtım şirketi tarafından açılacaktır. Taşıtan, müşterileri arasındaki alacak verecek ilişkisini dağıtım şirketine bildirmek zorunda kalmamalıdır. Ayrıca, müşterinin farklı yükümlülüklerinden doğan farklı borçları olabilecektir.

Çözüm Önerileri

- Dağıtım şirketleri bakım, mücbir sebep, Taşıyıcı talimatı ve Taşıtan talimatı haricinde gaz kesintisi yapmamalıdır.
- Dağıtım şirketleri tarifelerinde tanımlanan bedeller harici açma – kesme hizmet bedeli almamalıdır.
- Dağıtım şirketleri, Taşıtan'ın talimatı olmadan müşterisinin gazını açmamalıdır.

Diğer Hususlar

- Taşıtan'ın erişim yetkisi ve sorumluluğu olmayan konular Taşıtan'ın sorumluluğu olarak belirtilmemelidir.
- Teminat mektupları nakte çevrilmeden ve sözleşme iptal edilmeden önce bir uyarı mekanizmasının işletilmesi uygun olacaktır.

Dengeleme Gaz Piyasası

Ön Şartlar

- Hedeflenen doğal gaz piyasasının merkezini oluşturacak dengeleme gazı piyasasının tüm katılımcılar ile birlikte yapılandırılması, yapılacak düzenlemenin etkilerinin doğru analiz edilmesi, kuralların ve işleyişin yoruma açık olmayacak şekilde belirlenmesi ve herkese eşit seviyede şeffaflık içermesi gerekmektedir.
- Bu doğrultuda dengeleme gazı piyasası oluşturulmasının ön şartları aşağıda verilmektedir,
 - BOTAŞ'ın bütünsel yapısının etkilerinin azaltılması
 - EBT'nin dengeleme gazı modülünü de içerecek şekilde tamamlanması
 - Dağıtım şirketlerinin sevkiyat kontrol merkezlerinin tamamlanması ve EBT ile entegrasyonu

Yukarıda verilen ön şartlar tamamlanmadan kurulacak dengeleme gaz piyasasında etkin bir veri akışı sağlanamayacağı için piyasanın işlemesi mümkün olmayacaktır.

Günlük Dengesizlik ve Düzenleme Ücretleri

Sorunlar

- Dengeleme gazı piyasasında yanlış pozisyon alan Taşıtanlar ucuza gaz satarak veya pahalı gaz tedariki yaparak piyasa mekanizmasıyla otomatik olarak cezalandırılmış olacaktır. Ancak mevcut taslakta buna ek olarak mevcut yapıda bulunan günlük dengesizlik ve düzenleme ücretlerinin de ek bir ceza olarak devam ettirilmesi öngörülmektedir.
- Günlük dengesizlik ücretlerinin devam ettiği bir ortamda Taşıtanlar öngöremedikleri bir cezaya maruz kalmamak için marjinal maliyetlerinden teklif verme konusunda çekinceli davranacaklar ve piyasadaki fiyatı oluşumu rasyonellikten uzaklaşacaktır.
- Taşıtanlar daha fazla tolerans sahibi olmak için son tüketicilere doğrudan satmak isteyeceklerdir. Dolayısıyla, toptan ticaret ve gazın el değiştirme oranı önemli ölçüde azalacaktır.
- Bu maddeye göre ilgili gün için dengesizliğe ters bir pozisyon sahibi Sisteme faydalı olan Taşıtanlar da günlük dengesizlik ücretleri ile cezalandırılmaktadır

Çözüm Önerileri

- Günlük dengesizlik ücretlerinin kaldırılması ve yanlış pozisyon alan bir Taşıtan'ın oluşan piyasa fiyatıyla cezalandırılması daha sağlıklı olacaktır.
- Gün için dengesizliğe ters bir pozisyon sahibi Sisteme faydalı olan Taşıtanlar'ın sisteme sağladıkları fayda nedeniyle ödüllendirildikleri bir sistem kurulmalıdır.

Gün Sonu İşlemleri ve Son Tahsisatlar

Sorunlar

- Günlük dengesizlik ücretlerinin kaldığı ve gün sonu ticareti ile gaz devrinin günlük dengesizliği azaltmadığı bir durumda Taşıtanlar için ceza kaçınılmaz hale gelmektedir.
- Gün sonu işlemleri mevcut sistemde başarıyla uygulanmaktadır ve birçok açıdan hem Taşıtana hem de Taşıyıcı esneklikler getirmektedir.
 - Örnek: Bakım dönemleri ve acil durumlarda tahsisatlar, kümülatif dengesizliklerin geriye dönük giderilmesi, faturalama kolaylıkları vs.
- Son tahsisatların kaldırılması, Taşıtanların kendi aralarında «tahsisat protokolü» yapmalarını ve olası ilk tahsisat hatalarının giderilmesini engelleyici niteliktedir.

Çözüm Önerileri

- Gün sonu ticareti uygun zaman limitleri dahilinde korunmalıdır.
- Taşıtanların kendi aralarında tahsisat protokolü yapma opsiyonları korunmalıdır.

Dengeleme Gazı Anlaşmaları

Sorunlar

- Mevcut Taslak'ta tek taraflı bir yükümlülük bulunmaktadır. Fiziki girişi olanlar gaz sağlamayı garanti edip belirli DCQ ayıracaklardır. Fakat Taşıyıcı bu gazı almayı veya bedelini ödemeyi garanti etmemektedir.
- Ayrıca, Taslak'ta yer alan hesap gereği yıl içerisinde gerçekleşecek tüm dengeleme gazı ihtiyacı anlaşma miktarı gereği Botaş Ticaret tarafından sağlanabilecektir. Piyasada hiçbir hacim oluşmama riski bulunmaktadır.

Çözüm Önerileri

- Damga Vergisi oluşmaması açısından, Dengeleme Gazı, «Anlaşma» yerine «Yükümlülük» olarak tanımlanmalıdır.
- Zor gün, bakım, mücbir sebep, vs. durumlarında yükümlülük uygulanmamalıdır.
- Taşıyıcı;
 - Dengeleme gazı yükümlülüğü olan Taşıtanlara alım garantisi verebilir.
 - Dengeleme gazı yükümlülüğü olan Taşıtanlara, elektrik piyasasında primer rezerv yükümlülüğü uygulaması ile benzer şekilde EPDK tarafından belirlenecek olan opsiyon primi ödenebilir.

Maliyet Bazlı Teklif Verilmesi

Sorunlar

- Taslak düzenlemeye göre piyasa katılımcılarının maliyet bazlı teklif vermesi beklenmektedir.
- «Maliyet» kavramının net bir şekilde belirlenmesi mümkün değildir. Diğer taraftan bazı Taşıtanlar kontratları gereği cezalara maruz kalmamak için gerekirse cezasını azaltacak ama alış maliyetinin altında teklif vermek isteyebileceklerdir. Ayrıca bu kısmın sistem dengelemesine herhangi bir katkısı yoktur.

Çözüm Önerileri

- «Taşıtanların DGAF ve DGSF tekliflerini maliyetlerini yansıtacak şekilde vermesi esastır.» hükmünün kaldırılmasının sağlıklı olacağını düşünüyoruz.

Diğer Hususlar

- Aynı fiyatlı tekliflerde yüksek miktar veren yerine tüm aynı fiyatı verenlerden pro-rata yapmak suretiyle alım yapılması daha doğru olacaktır.
- Ticari sır niteliğinde olan fiyat-miktar bilgilerinin paylaşılması hususu tekrar değerlendirilmelidir.
- Bilgi sistemleri altyapısı tamamlandığında sistemde fiyatı ve Taşıtanların dengesizliklerini etkileyecek tüm bilgilerin zamanında ve şeffaf bir şekilde erişilebilir olması gerekmektedir.
- Fiyat oluşumunda kullanılacak yöntemle ağırlıklı ortalama ve marjinal fiyat yöntemleri belirli bir süre test edildikten sonra karar verilmesi uygun olacaktır.
- Fiziki olarak dengeleme gazı getirme yükümlülüğünü yerine getiremeyen Taşıtan'ın teminatı doğrudan nakte çevrilmesi planlanmaktadır. Taşıtan birçok farklı sebepten dolayı dengeleme gazı girişi yapamayabilecektir. Bu durumda ilgili Taşıtan'a belirlenen cezayı ödemesi için süre tanınmalıdır. Teminatın nakte çevrilmesi önemli derecede itibar kaybına yol açacaktır.
- Alınan teminatlar fiziki giriş yerine fiziki çıkış ve UDN çıkışı ile orantılı olmalıdır.
- Sistem toleransının nasıl belirleneceğine ilişkin objektif bir hesaplama eklenmelidir.
- Mücbir sebep ve bakım durumları ile ilgili gerekli maddeler eklenmelidir.

Sonuç ve Beklentiler

Sonuç

- **Yeni yasa değişikliği beklenmeksizin;**
 - Botaş'ın ayrıştırılması
 - Kontrat ve Miktar devri sürecinin işletilmesi
 - YPK Kararı'nın yeniden uygulamaya geçirilmesi ve gerçek maliyetlerin kullanıcılara yansıtılması

konuları ivedilikle çözüme kavuşturulmalıdır.

- **Kapasite Başvuruları (15 – 30 Eylül) ve Kış Dönemi öncesinde;**

- TAHİS & TEHİS'in piyasa beklentileri nezdinde düzenlenerek yayımlanması
- Basınç bedeli konusu ile ilgili Kurul Kararı alınması
- Serbest tüketici kararları ile ilgili gerekli revizyonların yapılması
- İletim tarife metodolojisinin onaylanması ve tarife sürecinin başlatılması

- **Gaz Yılı öncesinde;**

- Dengeleme gazı çalışmalarının hızlandırılarak devam etmesi
- EBT üzerindeki dengeleme modülünün tasarlanması ve hazırlanmasının başlanması
- Profil uygulamasının gündeme alınması
- İletim tarifelerinin oluşturulması sürecinde Taşıtanlar'ın katılımının sağlanması
- EBT ve Sevkiyat Kontrol Merkezlerinin tamamlanması

TEŞEKKÜR EDİYORUZ...